

1. az dē ke-kəs nē stē.əkfo.ugəl zē.n emē zē sXrik
2. mēnē kamēru.t - ez dē blumē guḡ ge.tē |
tot kinderen : mē vrintfē, ook familiaar : mēnē
vrintf |
3. tē.gəwō.udəX - of : tē.zəwō.udəX - of : tē.zəwō.ərəX
spinē zē ni as mē mafinē
4. grū.vən es lastəX wærək
5. ɔp da sXip krē.igē zē bəsXaməld bru.ət (centrum)
bry.ət (boven het Station en buiten)
6. dē sXrē.nwærəkər ē.nē splintfēr in zēnē viḡər
7. dē sXipər ləkde zen lipən af
8. in da fabriek es niks tē zē.n
9. kum ale. mē kintf | ə kintfē - ə kinəkē |
10. bu.s Xē.fəd ɔns - of : tapd ɔns fē.r pintfē be : | ə
pɔtfē |
11. briḡd ɔns twi.ə kilō kre.kē | krikskēs |
12. zēmē mē Δ.lē gəvē.vē dra. le.tərs wē.ən
Δ.ətXədrunḡkē
13. ē. drē.igde nu ma. mē nē klipər
14. kēm zēnē - of : zē.ə kne.n gəzē.n
15. vastēnu.vət wat' ni mē vΔ.l gəvət
16. k̄bēm bla. dak mē Δ.lē ni mē.igəgu.ən əm bēn
17. kēm kətik ni Xədu.ən zalē - of : zānē juḡ
18. da.n datu. afkumt
19. ən spinəkup - ə spinəkup(ə)nēt - of : ən spinəkup
nē spinəkupbastēl - of : ən aləfmū.ən
20. ən muif - sXrik - of : bəsXəmt' - ən wā : (Esschen-
beek) - əḡ kampərnulē - ən v.Δ.X - nē vās - nē
pē.ipəl -
21. dē.ə kē.rəl dē.i dē gi.ələ wē.rəlt - of (Esschen-
beek) : wilēt - fēXtē
22. ksal a pē.rəlkēs Xē.ivē
23. inḡlando. fē.l - of : fΔ.l a. sXē.pən afbrē.ikē
24. ējē. fa zē lē.vē nē ki nēm bētXat
25. gē.i ma twi. bri. stinē - bridər - of : brē.ər -
dē briftē
26. da standbēltf stu.tu nēmi
27. danē man ē.d ə lē.vē gēlək as nē grū.ətən
- of (Esschenbeek) : gry.ətən - i.r
28. lysisafēr ez in dən ē.məl ni Xəblē.vē
29. dē sXə.ulkinərə emē mē tē mistər nu dē zi.
gəwē.st'
30. kanḡkik təX ni kumən i. dak Xəri.d bēn
31. dē bi.stē driḡkē gē.rē lē.əzu.ətme.l
32. ē. kani Xun wærəkē - zēḡ kē.əl do. si:
33. stək nē ki. - of : stēḡdinf nē stē.l in da.nēm
bastēl | bΔsum |
34. nējē mētē kē.gəls wētjər nēmi gəspeltf
35. ē.la kēm al twi ki.ərən ɔp a. gərū.ɔpē
36. dē pē.r ɔnēs ni rē.əp - du zit' nōḡ ə wit kē.rəlkən
in | wyt (Esschenbeek) |
37. zē zē. wēX nu tfaltf
38. zed əm i.st sē gēltf Δlpən ɔpdo.ən
39. ē. za nu.ət ni fē. kumē
40. zēs delt' fan Δ. melkwē.ət
41. dē man mo. san vra. gu.slu.əgē
42. in dē sXēldē zwāmən ēḡ danḡzərə.əs
43. ējēz erēḡ umdatən sterk es
44. wē.lē mu.ətē dɔvan dēltf emē - əḡ ga.lē dāndər
(d)eltf
45. Δlēp nē ki da bēdən ɔpafē
46. ɔnzē maijər esu vaijf az ə værkē
47. zē sprinḡ fΔ tfē.stē vur ən wadiḡk
48. dēm bu.əmkwē.kər zal dēm bu.əm grēfēlē
49. dydzi.st nē ki dē vinjtər to.ə
50. t̄bēḡintfē klipē - of : : lu.ən vΔ di.stē mis -
du.Xmis - of (Esschenbeek) : dy.Xmis - tlof - dē
vəspərs
51. ən sprā : - vΔsXəna.rē - parēḡərək (Esschenbeek)
vərsprā:n - ...
52. dē saldu.ətən emē da fra.minḡ Δju.ər afXəsne.ə
53. zē vu.ər (plat) ē.dēm zēs ju.ər lu.ətē nu tsXə.ud
gu.ən
54. kēmədēm afXərū.itf su lu.ət al twū.ətər tē gu.ən
55. vē.lē viē.zē zē.d ale. ni fΔ.l
56. jē.rē pōtē zēni fΔ.l wē.ət'
57. dən ɔ.vəpū.əl stud in dən di.ət' (verouderd)
58. in mi.ət es tnəX tē kə.ut fē mētəm bal tē spē.lē
59. dē.i ki.əs Xēfdē klē:r liXt ē. - of : nēwu
60. ē trək mētē fē:(ə)t fan tpi.ət
61. in da.nən tē.ət kwamde gē.ələn e. dē ju.ərēnu
dē kerməs
62. dē pu.tər za. dad ɔnsi.r vōlməkt es
63. gē zu.əX ma wəl mu gē sprū.ək tē.gē ma. ni
64. dē zwəlmē zalē gu wē.ikumē
65. gujē vandū.əX mētē ku.tē ni spē.lē
66. ē.tē zuk - of : zyk (Esschenbeek) - Xē.rē kē.əs
67. zēnē mōtΔ:r es kapot - of : stykət - ē lē. stil
68. tē fandū.X nē wærəmən daXəwē:st - ən tēs nē
zō.tən v.vət
69. da mænəkē lupdɔp sēm blu.ətē vɔ.ətē | bærəvuif |
(Esschenbeek) : lyp bly.ətē
70. duz əm bēst in dē kra.ək
71. kwa. datē faktΔ:r nēm brē.f brəXt'
72. kēm zi. un man et'
73. kan mēXin v.vərəXtē minfken um | dwe.zdrē.vərs |
74. nu. dē vē.rē spanēmē tpi.ət in dē nō.i kærē
75. kēm əm bētfē katsē - al va vΔi dēno.ən
76. dē zə.un van dē kl.ɪniḡk ē.d uk saldu.ət Xəwē:st
77. wēdzē ginēm bɔ.uXmu.kər wu.ənē - wy.ənē
78. dē rə.uzən emē lanḡ dy.rēs
79. kXəly.vər niks fan | ə wə.ut |
80. tkintf waḡ du.ət i. dasēt kōstē du.əpē - dy.əpē
(Esschenbeek)
81. zēn u.əḡən ən zēn y.ərəkēs lu.əpē | u.ər (van
dieren) | - ly.əpē (Esschenbeek)
82. Δ.i dəXtər - of : maskē of : mōtfē - es mē ə karfkē
nu dēm bōs Xū.m zwētē flambu.zē - of : wilē
flambu.zē - ook (?) : brē.mbe.zē - trēkē
83. dus nē spēt Δ.tē li:(ə)r
84. ē zedzē zēn strō.ut ɔ.pupət'
85. tfōlk sɔXt ni andərḡ as Xēldz ən rēḡdum
86. Δ.lē munt ēḡ dry.əX fan dən dΔst'
87. da.nē wēX lup krym - tēs nē wēḡ alum
88. ikəXt fē dē klē.nən ən trymēlkē - of : trumēlkē
89. dēm bōk es XəstArvə van əḡ kast in tē sliḡē
90. zē lē.kē was kat əḡḡ go.ət'
91. in tlumərəkən - of : tlymərəkən ez dbestē
92. nē sXitər mo.Xo.ə kyne zē.n | lūḡkē |
93. zyk nē ki nu ma.nən ɔ.ət'

94. kwɛ.i ni wu daken mo: gu(n) zə:kə
 95. nə ko:lə kɛlɛr ɛs Xo: fəʃ be:
 96. kmust ɔsɛblo:triŋkə vɛ ma. tɛ vɛrsterkə
 97. kmun i.stfujɛr nu dɛ stal do:n | vø:rɛ |
 98. mɛm brø:i was mø:i
 99. dɛ mɛlʃbo:ɔr do: nə gru.ɛtɛn to:ɔr
 100. da bɔ.utɛrmɛlk ɛz dyn ɛn zø:r - stɔ.tɛr ɛmɛ.
 wɛ.i - of : sintʃɛr ɛmɛ wɛ.i
 101. wɛ zɔn da.nɛ pyt kynɛ vylɛn ɔp ɛn ø:r
 102. a ɛz ɔp sɛ styk | ɛ puintʃ |
 103. ɛ kum nu.ɛt - of : ny.ɛt Xi.nɛ mənø:tɛ lu.ɛt'
 104. in itɔlə zɛ.m bɛrɛgɛ da fe. spɛ.vɛ
 105. tɛ.dɛ du ɔp dɛ.vɛ
 106. im bu.ɛm ɛmɛ zɛ styk fan dɛ brygɛ gɛvɛt'
 107. gɛ muidʒ ɔns fɔ:lɛ nə ki kumɛ kɔ:rɛ
 108. ɛjɛs fa lɔ:vɛ gɛkumɛ mɛ ɛŋ go:ʒ bɔzɛ
 109. dɛ dɔ.i ɛs fam by.ikɛnɔ.ɔt Xɛmɔkt
 110. ɛŋ gɛtrɔ.ɔdɛ vra. mu kynɛnu.ɛn
 111. kɛm ɛ. gɛs Xɛzɔ.ɛtʃ - mu twas Xi go: su.ɛt'
 112. dɛm brɔ:vɛr zɛ.tat nɔX tɛ dɛ.r ɛs fɛ tɛ bɔ:vɛ
 113. bakɛ - iʃbak - gɛ. bakt' - ɛ. bakt' - baktɛn -
 wɛ.lɛ bakɛ - iʃ baktɛ - gɛ. bakt'ɛ - ɛ. baktɛ
 of : ɛ. bakʃdɛ - wɛ.lɛ baktɛ - wɛ.lɛn ɛmɛ gɛbakɛ
 114. bi:n - iʃ bi:n - gɛ. bitʃ - ɛ. bitʃ - wɛ.lɛ bi:(ɛ)n -
 bi.nɛ wɛ.lɛ - of : gu.mɛbi.n - iʃ buj - kɛm gɛbuje
 bujɛ zɛ.lɛn uk
 115. tɛz ɛ klɛ:n mu tɛz ɛ fɛ.ɛn
 116. gɛ kyndʒ ɛ. ɛ.rɛ krɛ.ɛgɛn ɔp dɛ mɛt'
 117. ɛjɛ.Xɛzɛ.tat ɛn ɔp ma zal pɔ:zɛ
 118. tma:sɛ za. dat ɛn gɛlɛ.ɛk a.
 119. du wu.rɛ vɛ.ɛf prɛ.ɛzɛ
 120. ɔndɛr da.nɛn ɛ.ɛk ligɛ vɔ.l i.ɛkɛlkɛs
 121. twu.tɛr za(l) gun zɔjɛ - tsɔidal
 122. tu.ɛ - of : ty.ɛ (Esschenbeek) ɛs nɔXrɔ.n - tɛs
 nɔX mu gɛmu.ɛtʃ - of : marɛs Xɛmu.ɛtʃ
 123. majɔnɛ:s mu.kɛ zɛ mɛnɛn dɔjɛr van ɛn a:r
 124. da bymɛkɛ zal du mo:ʒlɛkynɛ gro:ʒɛ
 125. dɛ pastu.ɛr ɛ. Xu:ʒɛ wɛ.(ɛ)n
 126. dɛ dɔʃkɛn ɛmɛn ɔnz ɔ.ɔd ɔ.ʃ afXɛbrant'
 127. tɛmɛlk sprɔ:itʃ ɔ.tɛn ɔ.ɛr van dɛ ko:ʒ
 128. dɛ kɔstɛr loitʃ fu dɛ krɔ.ɛsɛ
 129. dɛ.rɛmɛ van dɛ krɔwu.ɛgɛ by:gɛ van tXɛwiXt'
 130. sumɛgɛ - of : zumɛstɛ minʃkɛ snytɛn ɛt ɔp
 131. zemɛn ɔm zwɛt ɛm blɔ.ɔt Xɛslu.gɛ | grɔ.ɔt |
 132. dɛ sɔ.ɔʃ ɛz ɛwa fla.
 133. dɛ sni. lɛ.tik
 134. tɛz a lanʃk lɛ.n daka nɔXɛzɛ.n ɛm
 135. ny. pɔ.u(ɔ)t wɛtʃ na. ɛn gil nø:i stat'
 136. do:n - iʃ do:nɛt - gɛ. dytʃɛt' - ɛ. do:ɛt -
 wɛ.lɛ do:nɛt - gɛ.lɛ dudʒɛt' - of : dytʃɛt' - zɛ.lɛ
 do:nɛt - iʃ dɛ.ɛt' - gɛ. dɛtʃɛt' - ɛ. dɛ.iɛt - wɛ.lɛ
 dɛ.iɛt' - gɛ.ɛlɛ dɛ.jɛt' - zɛ.lɛ dɛ.ɛt' - dɛ.i kɛʃ
 dadɛ - dat ɛ.i mu ɛn dɛ.i - dasɛt sɛ.lɛ mu ɛn
 dɛ.ɛn
 137. du.pɛ - of : dy.pɛ - ɛ du.pkli:t' - dɛ du.pfuintʃ
 of : dy.pfuintʃ
 138. daskɛ - ɛ. dast' - ɛ. dɔʃdɛ - ɛjɛ. Xɛdaskɛ
 139. bi:nɛ - ik bi:n - gɛ. bi:nʃ - ɛ.i bintʃ - wɛ.lɛ
 bi:nɛ - gɛ.lɛ bintʃ - zɛ.lɛ bi:nɛ - bintʃɛnɛ.ɛ - of :
 bindʒɛn ɛ.ɛ - bɔntɛnɛ.ɛ - kɛm gɛbunɛ
 140. *Locale landmaten* : dɛ ro:ʒɛ - ɛn dagɛt ɛz
 ɔndɛrt ro:ʒɛ - ɛm bu:nɛr ɛs fe.r dagɛt -
 141. *Waternamen* : dɛ zɛnɛ - dɛ grubɛgrɛXt - dɛ
 brukwa.(bɛ.ik) - soms : bɛ.ikwa: - dɛ vut
 (de Vaart) - dɛ zy.ɛnbɛ.ik

De naam van deze stad in haar eigen dialect is alɛ

De inwoners heeten alɛnɛ.rs

*Hun bijnaam is dɛ vɔntʃɛʃbo:ɔrɛ (de Vaantjesboeren) (zie verder Dworp voor Halle en Esschenbeek).
 Aantal inwoners op 31-12-34 : 17.491.*

Taaltoestand. Buiten tstat (centrum) hebben we als voornaamste gehuchten : sintʃɛrɔ.kɛs - bri.tɔ.ɛt (Breedhout) - ɛskɛnbɛ.ik (Esschenbeek) - ɛlbɛ.ik - rɔ.unum (Rodenam) - bruʃbɛrɛ (Broekborre) - wɔlvɛndrɛ.s - bɛ.rɛndrɛ.s - strɔpɛ -

Deze wijken en gehuchten vertoonen tamelijk veel verschillen met het centrum. Buiten hetgeen in de teksten te vinden is over Esschenbeek : birɛtɛr (beter) - ka:s (kous) - za:t' (zout) - in het centrum : bɛ.tɛr - kɔ.us - zɔ.ut'

Te E beek spreekt men meer Beertsch dan Hallesch, te Rodenam meer gelijk te Lembeek, te Wolvendries gelijk te Pepingen, te Berendries meer gelijk te Esschenbeek en Lembeek, terwijl Stroppen, voor enkele jaren bij Halle genaast, spreekt zooals te Buizingen.

Spottenderwijze bootsen de „echte” Hallenaars (d. i. inwoners van het centrum) sommige „hagepoorters” alsdus na : mirɛtɛr i. Xɛzi:tɛtɛ li:pɛl in dɛ kitɛli:t (Meter heeft gezegd dat de lepel in den ketel ligt. Cfr. Lembeek, O.290).

Inwijkelingen uit Brussel en Wallonië spreken Fransch. Onderwijzers, leeraars en flaminganten spreken ook beschaafd Nederlandsch, terwijl de overgrootte massa steeds Hallesch spreekt.

Ruim de helft der bevolking bestaat uit werklieden en bedienden, die buiten Halle vooral naar Brussel, in de nijverheidsstreek tusschen Halle en Brussel, naar Tubeke en Klabbek gaan werken. Het centrum zelf bezit een locale nijverheid : een suikerij- en een schoenfabriek.

In de gehuchten houdt men zich vooral met landbouw bezig. Ten slotte : Halle is een drukbezochte bedevaartplaats (cfr. Bijnaam).

Zeglieden. 1. Felix Wijverkens ; 30 j. ; nijveraar ; hier geboren ; steeds hier verbleven ; V. van Halle ; M. van Pepingen ; spreekt gewoonlijk Hallesch, ook wel beschaafd.

2. Jef Jacobs ; 33 j. ; bediende ; hier geboren ; heeft steeds hier verbleven ; ouders en grootouders van hier ; spreekt gewoonlijk Hallesch, ook wel beschaafd Nederlandsch.

3. Jef de Crem ; 33 j. ; bediende ; hier geboren ; V. van Leerbeek ; M. van Halle ; hier steeds verbleven ; spreekt gewoonlijk Hallesch.

4. Arthur Nerinckx ; 60 j. ; handelsreiziger ; hier geboren ; heeft hier steeds verbleven ; V. en M. van hier ; spreekt steeds Hallesch.

5. Emiel Marechal ; 23 j. ; werkman ; hier geboren ; V. en M. ook ; hier verbleven ; spreekt altijd Hallesch.